

Andreas Kloke , Pantelis Afthinos¹

Masskampen i Grekland

Den grekiska generalstrejken 19-20 oktober

Den politiska storstrejken den 19 och 20 oktober var höjdpunkt för klasskampen, som tydligt uttryckte arbetarnas och medelklassens avsikt att störta regeringen. Onsdagen den 19 oktober gick 400 000-500 000 demonstranter ut på gatorna i Aten och sammanlagt omkring en miljon människor i Grekland som helhet. Demonstrationerna, som var de största sedan militärjuntans fall 1974, visade entydigt den enorma omfattningen av det sociala missnöjet, liksom de arbetande massornas beslutsamhet att bekämpa och riva upp den barbariska kapitalistiska politik som förs av regeringen, bankirerna och den s k trojkan. Generalstrejken hade förberetts med strejker i olika branscher och av ockupationer av ministerierna, stadshus och andra offentliga byggnader.

Strejkerna och demonstrationerna gjorde det svårt för regeringen att upprätthålla det ”normala” ekonomiska livet och statsförvaltningen. Det blev uppenbart att de protesterande folkmassorna uppvisade hur skarpt och medvetet brottet med den rådande politiken blivit, och hur djup den uppdämda ilskan var som bröt fram. Från torgockupationerna i juni övergick de strejkande till ockupationer av offentliga förvaltningsbyggnader, vilket visade att en kvalitativt ny situation inträtt. Det ägde dock inte rum några ockupationer av företag och arbetsplatser. Massmötet nästa dag, den 20 oktober på Syntagma-torget var också enormt, med ett hundratusental strejkande arbetare. Ändå var det inte tillräckligt för att hindra parlamentet från att godkänna de 41 artiklarna i det nya lagförslaget om nedskärningar och försämringar. Denna åtgärdslista kommer att få en allvarlig och oacceptabel inverkan på livet för miljontals arbetare, pensionärer och arbetslösa.

Återigen möttes protesterna med ett brutalt polisangrepp. En person Dimitris Kotsaridis mördades av polisen vid en demonstration, som hade organiserats mot en regering som står för social kannibalism och blind lydnad i tjänst hos den nationella och internationella kapitalismen. Alla rörelsens aktivister bör ge sina varmaste kondoleanser till Dimitris Kotsaridis familj och kamrater. Störtandet av det befintliga systemet och arbetarnas seger kommer att vara den enda effektiva hämnden för förlusten av denna kämpe, och det kommer att hedra hans minne.

Ledningarna för de två vänsterpartier som är representerade i parlamentet, Syriza och KKE, bidrog på ett avgörande sätt till att strejkmobiliseringarna misslyckades med att sätta stopp för kapitalisternas aggressiva politik. Ordföranden för den vänster-reformistiska alliansen Synaspismós Rizospastikís Aristerás (Syriza), Alexis Tsipras, fördömde den tystnadens konspiration från regeringens sida med vilken den dolde sin politik. Emellertid begränsade han sin oppositionella hållning till att kräva val. På så vis befann han sig inte bara långt bakom behoven hos den stora majoriteten av arbetarklassen, utan också en bra bit i släptåg efter den folkliga viljan att bli delaktig i en radikal social omvälvning.

Ändå står det utom tvivel att Kommunistiko Komma Elladasi (KKE) och dess fackliga front Panergatiko Agonistiko Metopo (PAME) intog den mest negativa politiska hållningen under

¹ Andreas Kloke är en ledande medlem av OKDE-Spartakos, den grekiska sektionen av Fjärde Internationalen. Han har varit en regelbunden medarbetare i *International Viewpoint* och *Inprekorr* sedan 2000.

Pantelis Afthinos är medlem i OKDE-Spartakos, den grekiska sektionen av Fjärde Internationalen.

dessa händelser. Dagen för den planerade omringningen av parlamentet tog PAME:s ledning tillfället i akt att se till att dess sektion i demonstrationen marscherade upp framför parlamentet och ”omringade” det på så vis att demonstranterna vände ryggen mot parlamentsbyggnaden. Detta var avsett att skydda parlamentet från varje eventuell radikal och konfrontationsinriktad hållning från andra demonstranter. Syftet var uppenbart, även om PAME stod i kontakt med de övriga delarna av rörelsen – fackföreningarna, och politiska och sociala organisationer och föreningar – för första gången på många år. Detta måste betonas eftersom PAME-avdelningen vanligtvis brukar hålla sig borta från alla andra demonstranter på ett genomsektaristiskt sätt. Faktum var dock att kontakten i det här fallet var avsedd att skapa en buffert, en garanti för att de parlamentariska procedurerna skulle fungera normalt. KKE- och PAME-sektionerna, vars medlemmar dök upp i full uniform, hindrade alla de andra från rada upp sig framför parlamentet. PAME-aktivister använde fysiskt våld och misshandlade medlemmar av flera andra sektioner som de ansåg vara ”farliga”. Och inte nöjda med bara detta fortsatte KKE och PAME med att i välkänd stalinistisk stil förvränga fakta och anklaga dem som de fysiskt misshandlat för att vara ”poliser”.

Det är obestridligt att KKE följde sin egen logik och tro i detta avgörande ögonblick, som om det inte finns någon rörelse förutom dess egen. Därför är alla som inte stöder partiet en fiende. Samtidigt gjorde partiet sig förtjänt av hederspris för sin kompromissvilja och lojalitet gentemot regeringen och systemet som helhet. Det gjorde allt det förmådde för att säkerställa att omringningen av parlamentet inte skulle bli en riktig belägring, och begränsade mobiliseringen till en visserligen stor, men ändå fredlig – och därför i slutändan ofarlig och ineffektiv – protest baserad på traditionella mönster. KKE:s ledning är helt fixerad vid reglerna för det parlamentariska systemet och förbereder partiets styrkor för den förväntade utvecklingen. Det är inte osannolikt att val kommer att utlysas under de kommande veckorna. Om så är fallet vill KKE framstå som ett ansvarsfullt vänsterparti och som en pålitlig opposition som konsekvent vägrar att ge sig in på omstörtande och konfrontationsinriktade handlingssätt. Denna inställning kommer att bibehållas oavsett vilken slags regering som kommer att skapas, oavsett om det blir en regering bildad av ett parti eller en regering av ”nationell enighet” (samlingsregering).

På grund av sådana metoder fördömdes PAME av tusentals aktivister som var indragna i mobiliseringen. Det måste dock understrykas att denna legitima och i princip korrekta politiska kritik av PAME inte på intet sätt kan rättfärdiga den attack mot PAME-kontingenten med stenar, brädor, rökbomber och molotovcocktails som medlemmar ur vissa grupper som enligt dem själva tillhör den anti-auktoritära och anarkistiska rörelsen genomförde. Allt som befordrar användningen av våld inom arbetarrörelsen är oacceptabelt, eftersom det inte är riktat mot repressionens styrkor. Det har en destruktiv inverkan på utvecklingen av rörelsen själv. Resultatet av dessa metoder blev i praktiken att en extraordinär manifestation av arbetarnas ilska upplöstes i förvirring. De borgerliga propagandamakarna passade på att tala om ett slags ”inbördeskrig”, vilket avskräcker en del arbetare som för första gången deltar i sådana protester och demonstrationer.

Vissa grupper inom den autonoma-anarkistiska strömningen hänvisade i sina uttalanden till KKE:s stalinism och försökte rättfärdiga de våldsamma attackerna som ett slags allmän ilska mot att PAME försöker att utöva hegemoni över hela rörelsen. Men dessa anklagelser kan och bör inte övertyga någon. I verkligheten följer dess grupper en liknande logik när de begår våldshandlingar vid varje demonstration på ett helt godtyckligt och okontrollerat sätt. På detta sätt försvarar de för de organiserade sektionerna av massorna att genomföra sina egna planer.

Å andra sidan är det inte korrekt att hastigt fördöma dessa grupper som en kamouflerad del av statens säkerhetsapparat och liknande. Det är onekligen så att anonymiteteten hos den autonoma-anarkistiska rörelsen och bärandet av ”huvor” på gatan gör dem mer känsliga för infiltration av polisagenter. Trots detta är det oacceptabelt att helt enkelt avfärda alla dessa grupper som poliser och kvasi-statliga verktyg. Dessutom var det block av personer som startade attacken mot PAME helt oorganiserat, utan banderoll, och därför är dess sammansättning okänd. Den förklaring som presenterades av KKE och PAME, att förklädda polisprovokatörer hade planerat attacken i förväg och sedan genomförde den, är otillräcklig och leder inte till relevanta politiska slutsatser.

Den verkliga bakgrunden till uppkomsten av sådana beteenden är att våld som en metod att lösa politiska konflikter blir till en slags fetisch. Denna fetischism finner grogrund i en viss miljö, särskilt bland ungdomar. Det är en sorts fixering vid våldsamt beteende som, i slutändan, befinner sig långt ifrån alla politiska och organiserade former av protester som kan vara riktigt hotande för systemet. Branden i Marfin Bank den 5 maj 2010, när tre bankanställda dödades, är karakteristisk i detta avseende. Bara dagen innan ägde det rum en attack mot en grupp demonstrerande lärare och följande dag attackerades KKE-medlemmar och distriktskontor tillhöriga partiet i ren maffiastil. Allt detta har ingenting med antikapitalistisk kamp att göra, tvärtom.

Oberoende av mediareporter om vem som skulle ges skulden för de fysiska sammandrabbningarna vid Syntagma-torget, är det ingen tvekan om att logiken hos KKE – att organisera ”rimliga” och ”fredliga” demonstrationer utan några utsikter till upptrappning, som går stick i stäv med stämningen i rörelsen som är inställd på en massiv konfrontation – är djupt bristfällig. Likväl måste taktiken med okontrollerat våld fördömas eftersom den leder till meningslös förstörelse och trycker på i en riktning som strider mot målen för den kamp som förs av arbetarna och den folkliga rörelsen. Den polisstils-funktion som ledningen för PAME utövat inom rörelsen rättfärdigar inte på något sätt attacker med molotovcocktails mot strejkande PAME-demonstranter. Sådana metoder kan bara ge upphov till avsky och vrede. Svaret på KKE:s och PAME:s taktik måste ges av rörelsen själv på ett politiskt sätt, inte av anonyma grupper som gör anspråk på att spegla den folkliga stämningen. Det måste dock också noteras att det kommunistiska partiets inriktning på att ta över huvudansvaret för försvaret av civila institutioner bara kan vara förödande för arbetarrörelsen, både på kort och lång sikt.

Trots allt, och av olika skäl, saknades det en bred folklig stämning som allvarligt kunde ha övervägt en stormning av parlamentet eller dess faktiska omringning under de två strejkdagarna. Detta var avgörande, och klargjorde slutligen att den avgörande gnistan inte fanns. På onsdagen närmade sig strejkande stängslet och rev ner det, men inga stora folkmassor var inblandade. På torsdagen kunde man knappt se tillstymmelsen till några mer radikala kampformer. Inte dess mindre är det bara genom en sådan radikaliserings av massorna som logiken hos PAME – eller hos några av de antiauktoritära autonoma grupper som gör anspråk på att representera rörelsen som helhet – kan övervinnas. Vad som behövs under de kommande veckorna är en fortsättning på den massiva ockupationen av offentliga byggnader (stadshus, ministerier etc.) och upptrappningen av strejker och mobiliseringar i syfte att paralysera produktionen genom en icke tidsbegränsad politisk generalstrejk som kräver regeringens störtande.

I denna mening kan varken PAME eller någon annan grupp hävda rätten att positionera sig ”i förtruppen framför parlamentet”. Varje seriöst förslag för rörelsen, dess hållning och taktik,

måste baseras på politiska kriterier och mål, inte på journalistiska kommentarer utifrån. Det kommer att vara av yttersta vikt för alla anti-kapitalistiska revolutionära krafter att inom en snar framtid formera en strömning inom arbetarrörelsen som försöker stimulera en arbetarnas enhetsfront, och som försöker bli dominerande under nästa våg av strejker, demonstrationer och ockupationer. Denna strömning kommer att hamna i en oförsonlig konflikt med den fackliga byråkratins usla politik, som består av kompromisser och kapitulation, och med logiken i militär-polis-rörelsen som representeras av PAME och med det förhålligande av våld som präglar vissa grupper tillhörande den autonoma-anarkistiska strömningen. Vad vi behöver är en politisk arbetarrörelse som skickar regeringen, bankirerna, EU och IMF till sophögen, och som så småningom kommer störta det borgerliga samhället och bana väg för en socialistisk omvandling.

Tyvär visat ANTARSYA:s ² uttalande på en oförståelse för KKE-ledningens verkliga mål. Arbetarrörelsens enade handling och enhetsfront kan inte ta form under de förhållanden som PAME skisserat. De strider som föregick generalstrejken har visat att en sådan enhetsfront kan och måste växa fram ur den absolut nödvändiga kvalitativa utvecklingen av massrörelsen själv. Uttalandet av ANTARSYA:s centrala samordningskommitté, uttrycker däremot en reträtt inför den politik som KKE-ledningen förespråkar, och är därför otillräckligt.

Aten, oktober 29, 2011

Översättning Anders Hagström

² Antikapitalistiki Aristeri Synergasia gia tin Anatropi